

ارتباط بین آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی
با نگرش دانشجویان کارشناسی ارشد تربیت بدنی دانشگاه‌های
آزاد شهر تهران به آینده شغلی خود

حسین پورسلطانی زرنندی^{۱*}، فریده اشرف گنجویی^۲، فاطمه ضرغام فیروزی^۳

(تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۱۰/۰۲ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۲/۱۲/۲۳)

چکیده

این پژوهش درباره ارتباط بین آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی با نگرش دانشجویان کارشناسی ارشد تربیت بدنی دانشگاه‌های آزاد شهر تهران به آینده شغلی خود بحث می‌کند. روش تحقیق از نوع همبستگی است. تعداد جامعه آماری پانصد و دوازده نفر هست که براساس جدول مورگان تعداد نمونه برابر با ۲۲۵ نفر تعیین شد و روش نمونه‌گیری، تصادفی طبقه‌ای بود. ابزارهای این تحقیق، پرسشنامه نُه‌سؤالی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، پرسشنامه بیست‌ویک‌سؤالی میزان دانش و آگاهی دانشجویان در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات، پرسشنامه بیست‌وسه‌سؤالی خودپنداره تحصیلی و پرسشنامه بیست‌وسه‌سؤالی دیدگاه و برنامه دانشجویان برای آینده شغلی بوده است. درخصوص تعیین اعتبار و پایایی پرسشنامه‌ها از نظرات استادان بخش مدیریت تربیت بدنی و علوم ورزشی استفاده شده، پایایی پرسشنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات برابر با ۰/۹۳ پایایی پرسشنامه آینده شغلی برابر با ۰/۷۰ و پایایی پرسشنامه خودپنداره تحصیلی برابر با ۰/۷۳ بدست آمده است. از شاخص‌های مرکزی و پراکندگی، به منظور توصیف میانگین و انحراف استاندارد در قالب جدول و نمودار به منظور تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی، آزمون تی گروه‌های مستقل و تی تک‌نمونه‌ای و آنوا (ANOVA) در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ استفاده گردید. نتایج پژوهش نشان داد که میزان خودپنداره تحصیلی در میان دانشجویان در وضعیت مطلوبی ($p < 0/05$ و $t = 21/21$) قرار دارد. اکثر دانشجویان از آینده شغلی ($p < 0/05$ ، $t = 5/86$) و میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات بالایی ($p < 0/05$ و $t = 6/21$) برخوردار هستند. بین سطح آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات با آینده شغلی رابطه معنی‌داری ($p > 0/05$ و $r = 0/035$) وجود ندارد؛ ولی بین خودپنداره تحصیلی با آینده شغلی دانشجویان، رابطه مثبت و معنی‌داری ($p < 0/05$ و $r = 0/143$) هست. بین سطح آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی دانشجویان رابطه معنی‌داری ($p > 0/05$ و $r = 0/047$) مشاهده نشد.

واژگان کلیدی: فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره، آینده شغلی، دانشجوی کارشناسی ارشد تربیت بدنی

۱ استادیار دانشگاه پیام نور کرج. (نویسنده مسئول) Hpszarandi@Gmail.com

۲ استادیار دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

۳ کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

مقدمه

سیمای کنونی جهان، حاکی از انفجار اطلاعات حاصل از پیشرفت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات است. حرکت جوامع صنعتی، به سوی جامعه اطلاعاتی آغاز شده، از اوایل دهه ۹۰ به بعد شتابی فزاینده یافته، به گونه‌ای که سرعت این حرکت در کشورهای کمتر توسعه یافته از جمله ایران به خوبی نمایان شده است.

چنین چشم‌اندازی لزوم استفاده و به‌کارگیری فناوری اطلاعات در زمینه‌های مختلف را بیشتر می‌کند تا آنجا که به نظر می‌رسد فناوری اطلاعات از ابزارهایی است که با جذب و به‌کارگیری صحیح، دقیق و سریع آن می‌توان در عرصه پرقاب‌ت امروز پیروز شد.

فناوری اطلاعات و ارتباطات دارای سه جزء اطلاعات، سیستم انتقال و برنامه‌های کاربردی است و با جهان گسترده که از میلیون‌ها صفحه فرامتن تشکیل شده، به وجود آمده است. (شریف‌زاده، ۱۳۸۵).

بیت^۱، بایت^۲، داده^۳، اطلاعات^۴، دانش^۵ و حکمت که سیر هم‌افزایی اطلاعات را فراهم می‌آورند، ما را در مقابل دنیایی جدید قرار می‌دهند که جامعه اطلاعاتی نامیده می‌شوند. پیشرفت تکنولوژی‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی در حوزه آموزش عالی، شکل جدیدی از آموزش به نام «آموزش از طریق اینترنت» یا «آموزش هم‌زمان» را به وجود آورد که هدف آن دسترسی فراگیران مختلف در اقصای نقاط جهان به دانش است (آب‌پیما، ۱۳۸۱).

دانشگاه‌ها به فناوری‌های الکترونیکی مجهز شده‌اند؛ اما آیا دانشجویان و استادان هم به این فناوری‌ها مجهز هستند؟ تقریباً همه مدرسان و اساتید دانشگاه بر ضرورت نقش سواد اطلاعاتی به عنوان عنصری اساسی در آموزش عالی تاکید دارند. دانشجویان نیز به ضرورت آگاهی دانش و ارتباطات

اذعان دارند (چیزی و لایندر^۷، ۲۰۰۳).

عرصه ورزش نیز از این فناوری توانمند حداکثر بهره‌برداری را می‌کند. عوامل متعددی در افزایش محبوبیت ورزش در سراسر جهان تأثیر گذاشته‌اند. از آن جمله، اطلاع‌رسانی به وسیله رسانه‌های گروهی، شبکه‌های اینترنتی و ماهواره‌ای که رویدادها و مسابقات ورزشی را گزارش می‌کنند (لانگبرج^۸، ۲۰۰۰).

دانشجویان تربیت بدنی به عنوان افرادی که آینده ورزش کشور را رقم خواهند زد، در توسعه علمی ورزش کشور نقش اساسی را ایفا می‌کنند. بدیهی است که تحقق برنامه‌های گوناگون از جمله چشم‌انداز بیست‌ساله کشور منوط به توانایی‌های چندبعدی دانشجویان است. چگونگی و میزان استفاده از کارکردهای فناوری اطلاعات و ارتباطات در سه حوزه آموزشی، ارتباطی و پژوهشی می‌تواند بر کیفیت ادراک افراد از وضعیت تحصیلی (= خودپنداره تحصیلی) و برنامه‌ریزی برای آینده شغلی تأثیر بسزایی بگذارد. هرچند در این راه همواره چالش‌هایی نیز وجود داشته و دارد (فراهانی، ۱۳۸۵).

خودپنداره، تمایل روان‌شناختی است که به مرور زمان در فرد شکل گرفته، متحول می‌شود. خودپنداره تحصیلی متشکل از اعتقادات و باورهای پیچیده و پویایی آنان است که در طول دوره تحصیل به وجود می‌آید و باعث می‌شود تا فرد به دیدگاهی پایدار و جامع از توانمندی‌ها و شایستگی‌ها در زمینه فراگیری آموزشگاهی نایل شود (گل‌محمدی، ۱۳۶۳).

با ظهور و گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطح جامعه، متغیرهای خرد و کلان اقتصادی دستخوش تغییر هستند. یکی از متغیرهای کلان اقتصادی، اشتغال است. هر کشوری به دنبال افزایش اشتغال نیروی کار خود جهت افزایش تولید و رشد اقتصادی است. به بیان دیگر، نیروی کار، ابزار مهم برای پیشرفت و توسعه کشورهاست. از سوی دیگر، در کنار توسعه اشتغال نیروی انسانی، بحث جهانی‌شدن و پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات نیز، به طور گسترده در

1. bit
2. byte
3. Data
4. Information
5. Knowledge
6. Chizari & Lindner

7. Chizari and Linder

8. Langerberg

نهادینه کردن فناوری اطلاعات و ارتباطات، باید رویکرد دانشگاه‌ها در استفاده از فناوری دقیقاً مشخص شود، سپس عواملی که هریک از این رویکردها را بهتر پیش بینی کرده و تغییرات آن را با شدت بیشتری تعیین می‌کند، به تناسب در برنامه‌ریزی برای توسعه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در دانشگاه‌ها مورد تاکید قرار بگیرد. کاشالاش^۴ (۲۰۰۴)، در مقاله خود نشان داد که ورود تکنولوژی‌های جدید، الزاماً سبب از دست دادن مشاغل نمی‌شود. در پی ورود فناوری اطلاعات و ارتباطات اشتغال در همه شرکت‌های تحت بررسی، رشد معنی‌داری داشته است.

جراردی^۵ (۲۰۰۵) در مطالعه خود نشان داد که خود-پنداره تحصیلی توانایی پیش‌بینی موفقیت تحصیلی دانشجویان را دارد. به عبارت دیگر بین خودپنداره تحصیلی و موفقیت تحصیلی ارتباط مستقیمی وجود دارد. عمادزاده و دیگران^۶ (۱۳۸۵) در بررسی تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال دریافت که ارتباط بین فناوری اطلاعات و ارتباطات با اشتغال، مثبت و معنی‌دار است. همچنین کوشش اشتغال ارتباطات، ۰/۱۱ بوده، که نشان می‌دهد یک درصد افزایش در هزینه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات به مقدار ۰/۱۱ درصد اشتغال را افزایش می‌دهد. ترانوین و همکارانش^۶ (۲۰۰۶) در مقاله خود نشان دادند که تأثیرات قوی‌تر فاکتورهای احترام به خود، خودپنداره تحصیلی بر موفقیت تحصیلی، نسبت به تأثیرگذاری محیط‌های یادگیری بر موفقیت تحصیلی بود. ترخانی^۶ (۱۳۸۶) در تحقیق خود نشان داد که بین نمره خود-پنداره دانشجویان دختر و پسر، دانشجویان مجرد و متأهل در دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی تفاوت معنی‌داری از نظر آماری مشاهده نشد. قریشی‌راد (۱۳۸۷) به بررسی میزان امیدواری به اشتغال در آینده دانشجویان رشته‌های علوم انسانی پرداخته است. یافته‌ها نشان داد که بین نوع تحصیلات و میزان امیدواری به اشتغال ارتباط معنی‌داری وجود ندارد؛ همچنین بین متغیرهای توانایی کسب‌شده، مسئولیت‌پذیری، وضعیت بازار کار در جامعه، علاقه به رشته تحصیلی و میزان امیدواری به اشتغال در آینده رابطه معنی‌داری وجود داشت. حدادزاده

طی سال‌های اخیر مطرح شده، به گونه‌ای که این مسایل، جزء جدایی‌ناپذیر ابعاد توسعه یک کشور شده‌اند. (پاس^۱، ۲۰۰۸).

این پژوهش بر آن است تا با توجه به اهمیت و کارکردهای گوناگون فناوری اطلاعات و ارتباطات در توانمندی دانشجویان و خلاء موجود در این حوزه پژوهشی، به بررسی ارتباط بین آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی با آینده شغلی دانشجویان پردازد و در عین حال به دنبال پاسخ به این سوال است که تا چه میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی می‌تواند پیش‌گوی مناسبی برای آینده شغلی دانشجویان باشد.

هنری (۱۳۷۴) کاربرد کامپیوتر را در تربیت بدنی و مدیریت تربیت بدنی دانشگاه‌ها بررسی کرد. در این تحقیق میزان کم به کارگیری برنامه‌های کامپیوتری در حوزه تربیت بدنی و ورزش کشور گزارش، در پایان به افول جایگاه تربیت بدنی بر اثر عدم به کارگیری فناوری‌های اطلاعاتی اشاره شده است. یعقوبی (۱۳۸۰) نشان داد مهم‌ترین عوامل موثر در آشنایی با اینترنت به ترتیب دوستان و همکاران، تجربه شخصی و مطالعه کتاب و مقاله است. فرهادی (۱۳۸۲) در بررسی نقش فناوری اطلاعات در آموزش، چنین عنوان می‌نماید که توانمندی نظام آموزشی کشور در تربیت نیروی انسانی کارآمد، از عوامل موثر در پیشرفت آن کشور است. آیکن و همکارانش^۲ (۲۰۰۳) در پژوهش موردی، کارکردها و استفاده از اینترنت دوستان و چهارده نفر از دانشجویان و دانش-آموختگان دوره لیسانس را در دودانشگاه آمریکا بررسی کردند. نتایج این پژوهش نشان داد که بیشترین استفاده دانشجویان از اینترنت برای پست الکترونیک، گرفتن نرم-افزارهای آموزشی، گرفتن فایل‌های موسیقی و تصویری است. یافته‌های مامتورا^۳ (۲۰۰۳) نشان داد که بیشترین استفاده دانشجویان از اینترنت برای پست الکترونیک، جستجوی صفحات وب بوده است و استفاده‌کنندگان به آموزش-های اختصاصی در زمینه استفاده از اینترنت نیاز داشته‌اند.

شریفی (۱۳۸۳) در رساله دکتری خود اظهار داشت که برای

4. Kaushalesh
5. Jerardi
6. tranoen

1. Pass
2. Aiken et al
3. mamtora

مرکز و صدوشصت و دونفر دانشجو از واحد علوم تحقیقات) است که براساس جدول مورگان، تعداد نمونه برابر با دو بیست و بیست و دونفر تعیین گردید و روش نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه‌ای بود. ابزارهای اندازه‌گیری، پرسشنامه نه-سؤالی ویژگی‌های جمعیت شناختی، پرسشنامه بیست و یک-سؤالی میزان دانش و آگاهی دانشجویان در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات، پرسشنامه بیست و سه سؤالی خودپنداره تحصیلی و پرسشنامه بیست و سه سؤالی دیدگاه و برنامه دانشجویان برای آینده شغلی بوده است. درخصوص تعیین اعتبار و پایایی پرسشنامه‌ها از نظرات اساتید بخش مدیریت تربیت بدنی و علوم ورزشی استفاده شده است و پایایی پرسشنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات برابر با ۰/۹۳، پایایی پرسشنامه آینده شغلی برابر با ۰/۷۰ و پایایی پرسشنامه خودپنداره تحصیلی برابر با ۰/۷۳ به دست آمد. از شاخص‌های مرکزی پراکندگی، به منظور توصیف میانگین و انحراف استاندارد در قالب جدول و نمودار و به منظور تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون خطی، آزمون تی گروه‌های مستقل و تی تک نمونه‌ای و آنوا در سطح معنی داری ۰/۰۵ استفاده گردید.

یافته های تحقیق

یافته‌های این پژوهش نشان داد که ۵۷ درصد نمونه تحقیق زن و ۴۱/۳ درصد مرد هستند. از نظر سنی ۲۶/۱ درصد بین بیست و یک تا بیست و پنج سال و ۴۸/۳ درصد بیست و شش تا سی سال، ۱۶/۱ درصد بین سی و یک تا سی و پنج سال و ۷/۸ درصد بیشتر از ۳۵ سال سن داشتند. از نظر وضعیت تأهل ۶۰/۴ درصد مجرد و ۳۷/۴ درصد متأهل هستند. از نظر دارا بودن شغل ۳۷/۸ درصد صرفاً دانشجو بوده و ۶۰ درصد از آنان در کنار تحصیل به کار دیگری نیز مشغول هستند. از نظر دارا بودن رایانه شخصی ۹۰ درصد دارای رایانه شخصی و ۷/۸ درصد فاقد آن هستند. از نظر وضعیت اشتغال ۳ درصد شغل آزاد، تمام وقت با مالکیت خودشان، ۵/۷ درصد شغل آزاد، نیمه وقت با مالکیت خودشان و ۸/۷ درصد کار پاره وقت با مالکیت خودشان و ۴۳/۹ درصد استخدام رسمی یا پیمانی ادارات دولتی بودند. ۱۰ درصد استخدام در شرکت‌های خصوصی بودند. از نظر نحوه تأمین هزینه تحصیل ۴۲/۶ درصد

(۱۳۸۷) به بررسی انتظارات شغلی دانشجویان رشته تربیت بدنی از اشتغال و آینده شغلی‌شان در استان یزد پرداخته است. نتایج پژوهش حاکی از دغدغه یافتن شغل آینده به عنوان یکی از مشکلات دانشجویان و تأکید بر لزوم دخالت دولت در آینده شغلی فارغ‌التحصیلان این رشته است.

رسولی‌نژاد (۱۳۸۸) در مقاله "اثر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال ایران" نشان داد که فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال کشور ایران در کوتاه مدت اثر منفی دارد؛ اما در بلندمدت مثبت خواهد بود. یوسفی سعیدآبادی (۱۳۸۹) در تحقیق خود با عنوان «مقایسه میزان آشنایی و استفاده استادان و دانشجویان واحدهای بسیار بزرگ دانشگاه‌های آزاد اسلامی مازندران، از فناوری اطلاعات و ارتباطات» نشان داده است که استادان دانشگاه بیشتر از جستجو در وب^۱ و کمتر از پست الکترونیک^۲، اکسس^۳ و دانشجویان بیشتر از کامپیوتر و جستجو در وب و کمتر از SPSS استفاده می‌کردند.

مارینا^۴ (۲۰۱۰) در پژوهشی بر دانشجویان تربیت بدنی با عنوان "ارتقاداتن سطح خودباوری و نگرش مثبت در دانشجویان تربیت بدنی و علوم ورزش نسبت به فناوری ارتباطات و اطلاعات از طریق برگزاری یک دوره آموزش کامپیوتر" به این نتیجه رسید که این دوره، سطح خودباوری در مورد اینترنت و کامپیوتر دانشجویان و نگرش مثبت آنان را در مورد کامپیوتر ارتقاء و اضطراب آنان را در مورد کامپیوتر کاهش داده است.

روش شناسی تحقیق

روش تحقیق از نوع "همبستگی" است که شکل میدانی اجرا گردید. جامعه آماری این تحقیق را تمامی دانشجویان رشته تربیت بدنی دوره کارشناسی ارشد دانشگاه‌های آزاد شهر تهران که شامل دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات و فن‌آوری در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ است، تشکیل می‌دهند. تعداد آنان برابر با پانصد و دوازده نفر (سیصد و پنجاه نفر دانشجو از واحد تهران

1. search
2. E-mail
3. Access
4. marina

مدل ۲ آینده شغلی براساس خودپنداره تحصیلی و فناوری اطلاعات و ارتباطات ($p < 0.05$ و $F = 2.134$) میزان رگرسیون معنی دار است. به این معنی است که متغیرهای پیش‌بین (خودپنداره تحصیلی، فناوری اطلاعات و ارتباطات) به طور معنی داری متغیر ملاک (آینده شغلی) را تبیین می‌کند. به عبارتی دیگر، متغیرهای پیش‌بین (خودپنداره تحصیلی، فناوری اطلاعات و ارتباطات) و متغیر ملاک (آینده شغلی) رابطه خطی دارند. در این حالت برای یافتن اینکه آیا متغیر پیش‌بین، پیش‌بینی کننده معنی داری برای متغیر ملاک هست یا خیر، جدول ۵ مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مدل ۱: متغیرهای پیش‌بین: خودپنداره تحصیلی

مدل ۲: متغیرهای پیش‌بین: خودپنداره تحصیلی، فناوری اطلاعات و ارتباطات

- متغیر ملاک: آینده شغلی

با توجه به جدول ۵، ضریب استاندارد شده رگرسیون برای خودپنداره تحصیلی برابر $Beta = 0.149$ و معنی دار ($p < 0.05$) و $t = 2.028$ است. با در نظر گرفتن فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی به صورت مشترک به عنوان متغیرهای پیش‌بین ضریب استاندارد شده برای این دو متغیر برابر $Beta_{x_1} = 0.148$ و $Beta_{x_2} = 0.031$ و معنی دار ($p > 0.05$) نیست. ($t = 0.417$)

نتایج جدول ۶، نشان می‌دهد که بر اساس سطح معنی داری آزمون لون ($p < 0.05$ ، $F = 0.258$) بین داده‌ها تجانس واریانس وجود دارد؛ همچنین بین میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشجویان مجرد و متأهل، تفاوت معنی داری وجود دارد ($p < 0.05$ و $t(184) = 2.002$)؛ میزان خودپنداره تحصیلی دانشجویان مجرد و متأهل ($p > 0.05$ و $t(220) = -0.51$) و بین میزان آینده شغلی دانشجویان مجرد و متأهل ($p > 0.05$) و $t(217) = 1.92$ تفاوت معنی داری وجود ندارد.

براساس اطلاعات جدول ۶، میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات دانشجویان دختر و پسر، ($p > 0.05$) و $t(185) = 1.823$ و میزان خودپنداره تحصیلی دانشجویان براساس جنسیت ($p > 0.05$ و $t(221) = 1.38$) و میزان آینده شغلی دانشجویان دختر و پسر ($p > 0.05$ و $t(218) = 0.76$)

از دانشجویان وابسته به خانواده بوده و ۴۱/۷ درصد از آنها خودشان تأمین کننده هزینه‌های تحصیلشان هستند و مابقی از سایر منابع مانند وام‌های دانشجویی استفاده می‌کنند. از نظر وضعیت آشنایی به زبان انگلیسی ۷/۸ درصد خیلی کم، ۱۱/۳ درصد کم، ۴۰/۹ درصد متوسط، ۳۶/۵ درصد زیاد و ۳/۵ درصد خیلی زیاد هستند. همچنین با توجه به نتایج حاصله از آزمون کالموگروف اسمیرنوف^۱ مبنی بر طبیعی بودن توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون t تک‌نمونه‌ای مشخص شد که اکثر دانشجویان از میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات ($p < 0.05$ ، $t = 6/21$ ، $t_{cri} = 63$ ، $obs\mu = 73/72 >$) و خودپنداره تحصیلی ($p < 0.05$ ، $t = 21/21$ ، $t_{cri} = 69 >$) و آینده شغلی ($p < 0.05$ ، $t = 5/86$ ، $t_{cri} = 66$ ، $obs\mu = 69/98 >$) مطمئن بر خوردار هستند (جدول ۱).

بر اساس اطلاعات جدول ۲، رابطه معنی داری بین فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی ($p > 0.05$) و بین آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و آینده شغلی ($p > 0.05$ و $r = 0.035$) وجود ندارد. از طرفی رابطه مثبت و معنی داری بین خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی ($p < 0.05$ و $r = 0.143$) وجود دارد. به عبارتی با افزایش خودپنداره تحصیلی نگرش دانشجویان به آینده شغلی شان افزایش می‌یابد.

شاخص دوربین- واتسون^۲ ۱.۷۴۹ بدست آمده است (جدول ۳)، که در نتیجه پیش فرض عدم همبستگی بین خطاها برای استفاده از رگرسیون برقرار است.

همچنین پیش فرض دیگر استفاده از رگرسیون، نرمال بودن توزیع خطاها در متغیر ملاک (آینده شغلی) است. با توجه به نمودار ۱، در متغیر آینده شغلی ($0.99 =$ انحراف استاندارد و $0.00 =$ میانگین) برقرار است. بنابراین استفاده از رگرسیون بلامانع است.

براساس اطلاعات جدول ۴، برای مدل ۱ آینده شغلی براساس خودپنداره تحصیلی ($p < 0.05$ و $F = 4.113$) و برای

تفاوت معنی داری وجود ندارد.

جدول (۱). نتایج آزمون تک نمونه ای در مورد متغیرهای فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی

شاخص ها	میانگین فرضی	میانگین مشاهده شده	اختلاف میانگین	t	درجه آزادی	سطح معنی داری	
						حد پایین	حد بالا
فناوری اطلاعات و ارتباطات	۶۳	۷۳.۷۲	۱۰.۷۲	۶.۲۱	۱۸۹	۰.۰۰۱	۷.۳۲
خودپنداره تحصیلی	۶۹	۷۸.۶۶	۹.۶۶	۲۱.۲۱	۲۲۵	۰.۰۰۱	۸.۷۶
آینده شغلی	۶۶	۶۹.۹۸	۳.۹۸	۵.۸۶	۲۲۲	۰.۰۰۱	۲.۶۴

جدول (۲). همبستگی بین مولفه های فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی

متغیرها	مقدار همبستگی	درجه آزادی	سطح معنی داری
فناوری اطلاعات و ارتباطات با خودپنداره تحصیلی	۰/۰۴۷	۱۸۸	۰.۵۲
فناوری اطلاعات با ارتباطات و آینده شغلی	۰.۰۳۵	۱۸۶	۰.۶۳۲
خودپنداره تحصیلی با آینده شغلی	۰.۱۴۳	۲۲۱	۰.۰۳۴

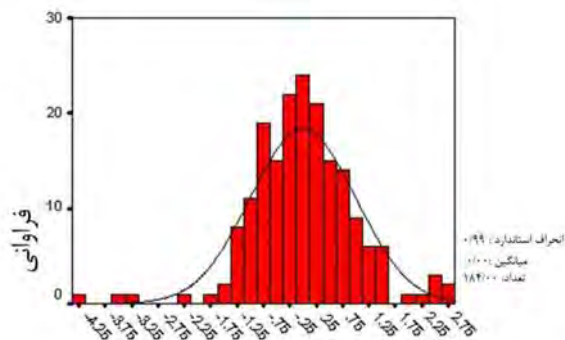
جدول (۳). نتایج ضریب همبستگی و ضریب تعیین و آزمون دورین-واتسون در مورد فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی براساس آینده شغلی

مدل	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار تعیین	دورین واتسون
۱	۰.۱۴۹	۰.۰۲۲	۰.۰۱۷	۱۰.۵۱۱۸۹	
۲	۰.۱۵۲	۰.۰۲۳	۰.۰۱۲	۱۰.۵۳۵۸۳	۱.۷۴۹

مدل ۱: متغیرهای پیش بین: خودپنداره تحصیلی

مدل ۲: متغیرهای پیش بین: خودپنداره تحصیلی، فناوری اطلاعات و ارتباطات

- متغیر ملاک: آینده شغلی

نمودار (۱). بررسی نرمال بودن خطاها در متغیر آینده شغلی

جدول (۴). تحلیل واریانس رگرسیون متغیر ملاک (آینده شغلی) بر اساس متغیرهای پیش‌بین (فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره

تحصیلی)

P	F	میانگین مجذورات	درجه آزادی	مجموع مجذورات	
۰.۰۴۵	۴.۱۱۳	۴۵۴.۴۷	۱	۴۵۴.۴۷	رگرسیون
		۱۱۰.۵۰	۱۸۲	۲۰۱۱۰.۹۵	باقی مانده کل
			۱۸۳	۲۰۵۶۵.۴۲	
۰.۰۱۲	۲.۱۳۴	۲۳۶.۸۸	۲	۴۷۳.۷۷	رگرسیون
		۱۱۱.۰۰۴	۱۸۱	۲۰۰۹۱.۶۵	باقی مانده کل
			۱۸۳	۲۰۵۶۵.۴۲	

جدول (۵). رگرسیون آینده شغلی از روی خودپنداره تحصیلی و فناوری اطلاعات و ارتباطات

p	t	ضرایب استاندارد نشده		مدل	
		Beta	خطای معیار		
۰.۰۰۱	۵.۹۵۸		۸.۷۸۵	عرض از مبدا	۱
۰.۰۴۴	۲.۰۲۸	۰.۱۴۹	۰.۱۱۱	خودپنداره تحصیلی (X_1)	
۰.۰۰۱	۵.۶۶۳		۹.۰۸۰	عرض از مبدا	۲
۰.۰۴۶	۲.۰۱۲	۰.۱۴۸	۰.۱۱۱	خودپنداره تحصیلی (X_1)	
۰.۰۶۷	۰.۴۱۷	۰.۰۳۱	۰.۰۳۳	فناوری اطلاعات و ارتباطات (X_2)	

a: متغیر ملاک: آینده شغلی

جدول (۶). نتایج آزمون t گروه‌های مستقل در مورد متغیرهای فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی بر اساس

وضعیت تاهل و جنسیت

آزمون t		آزمون لون		شاخص‌های توصیفی			شاخص‌ها		
سطح معنی داری	درجه آزادی	t	F	انحراف معیار	میانگین	تعداد			
۰.۰۴۷	۱۸۴	۲.۰۰۲	۰.۶۱۲	۰.۲۵۸	۲۳.۲۸	۷۶.۵۴	۱۱۴	مجرد	فناوری اطلاعات و ارتباطات
					۲۴.۱۴	۶۹.۴۲	۷۲	متاهل	
۰.۰۰۶	۲۲۰	-۰.۵۱	۰.۷۳۶	۰.۱۱۴	۶.۷۱	۷۸.۴۹	۱۳۷	مجرد	خودپنداره تحصیلی
					۷.۱۹	۷۸.۹۸	۸۵	متاهل	
۰.۰۱	۲۱۷	۱.۹۲	۰.۱۹۷	۱.۶۷۵	۹.۰۵	۷۰.۹۸	۱۳۵	مجرد	آینده شغلی
					۱۱.۶۴	۶۸.۲۷	۸۴	متاهل	
۰.۰۷۰	۱۸۵	۱.۸۲۳	۰.۰۱۴	۶.۱۵۳	۲۷.۲۲	۷۷.۲۶	۸۲	مرد	فناوری اطلاعات و

					۲۰.۴۰	۷۰.۹۱	۱۰۵	زن	ارتباطات
					۷.۷۵	۷۹.۴۱	۹۴	مرد	خودپنداره تحصیلی
					۶.۱۳	۱۸.۱۲	۱۲۹	زن	
					۱۰.۳۶	۷۰.۵۴	۹۲	مرد	آینده شغلی
					۱۰.۰۴	۶۹.۴۷	۱۲۸	زن	

شاغل بودن ۶۰٪ از دانشجویان منجر به نگرش مثبت به آینده شغلی‌شان شده است؛ اما از طرفی دیگر، تحقیقاتی که عدم همخوانی با تحقیق حاضر را نشان دادند، علت نداشتن نگرش مثبت به آینده شغلی خود را، درآمد ناکافی، پایین بودن مزایای شغلی در مقایسه با سایر رشته‌ها، عدم توجه مسئولان به بازآموزی و به‌روزرسانی دانش‌های آنان و نداشتن فرصت‌های شغلی مناسب اعلام کردند.

تحصیلات بالاتر از یک‌سوی منجر به بروز برخی از خصوصیات شغلی مانند اقتدار، استقلال شغلی و اشتغال به کارهای خلاق و متنوع می‌شود که اثر مثبت بر رضایت شغلی دارد و از سوی دیگر، کسانی که تحصیلات بالاتر دارند به علت توقعات بیشتر، رضایت شغلی کمتری نسبت به کسانی که تحصیلاتشان پایین‌تر است، دارند. در سال‌های ۸۲، ۷۹ تحقیقات جمال‌پور و علی‌زاده نشان داد که در آن سال‌ها اکثریت مردم از توانایی‌های این رشته آگاهی کافی نداشتند در حالی که در سال‌های اخیر با توسعه و پیشرفت بیشتر این رشته و اهمیت ویژه‌ای که به آن در نهادهای مختلف از جمله آموزش و پرورش شده، باعث شده است که دانشجویان تمایل بیشتری به تحصیل در این رشته داشته باشند، نیز به آینده شغلی خود نگرش مثبت‌تری پیدا کنند. همچنین مشخص کرد بین آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی در بین دانشجویان کارشناسی ارشد رابطه معنی‌داری ($p > 0.05$ و $r = 0.47$) وجود ندارد.

زمانی بین دومتغیر فناوری اطلاعات و ارتباطات و خودپنداره تحصیلی می‌توانیم رابطه مثبت و معنی‌دار را مشاهده کنیم که دانشجویان این‌باور را داشته باشند که آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌تواند بر اعتقادات و باورهای آنان در طول تحصیل اثر مثبت داشته باشد در حالی

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهشی نشان داد که میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره تحصیلی و نگرش دانشجویان به آینده شغلی در وضعیت مطلوبی است. ($p < 0.05$).

می‌توان به این نکته اشاره کرد که با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، از آنجائی که ۹۰٪ از دانشجویان رایانه شخصی دارند و از طرفی، جامعه آماری ما دانشجویان کارشناسی ارشد هستند و این دانشجویان به منظور انجام کارهای تحقیقاتی و پژوهشی و دستیابی سریع و آسان به اطلاعات و برای صرفه‌جویی مالی و سهم‌شدن در نتایج تحقیقات علمی و تجربیات دیگران در سراسر جهان، نیازمند آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات‌اند. همین‌نیاز منجر به شناخت و آگاهی بیشتر آنان در این زمینه شده است. یافته حاصل نیز با نتایج پژوهش‌های یعقوبی (۱۳۸۰)، آیکن و همکارانش (۲۰۰۳) و یوسفی سعیدآبادی (۱۳۸۹) هم‌خوانی دارد.

همچنین نتایج نشان داد که ۶۰٪ از دانشجویان شاغل‌اند. ۴۳/۹٪ استخدام رسمی یا پیمانی ادارات دولتی هستند و از طرفی دیگر، ۴۲/۶٪ از دانشجویان هزینه تحصیل خود را از طریق خانواده تأمین می‌کنند و تمامی این عوامل می‌تواند بر خودپنداره تحصیلی و به دنبال آن عملکرد تحصیلی تأثیر مثبت داشته باشد. همچنین از آنجائی که جامعه آماری ما را دانشجویان تربیت بدنی تشکیل می‌دهند، خود ورزش و فعالیت بدنی می‌تواند به عنوان عواملی مهم در بهبود خودپنداره تحصیلی مورد توجه قرار گیرند. نتایج حاصل این-ارزیابی با تحقیقات فراهادی (۱۳۸۲)، ترانوین و همکارانش (۲۰۰۶) و ترخانی (۱۳۸۶) هم‌خوانی دارد.

را افزایش می‌دهد و روح تازه‌ای در رشد اقتصاد می‌دمد که به سهم خود به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و همبستگی اجتماعی کمک شایانی خواهد کرد.

ضمناً یافته‌های پژوهشی نشان داد که بین خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی رابطه مثبت و معنی‌داری ($p < 0.05$) وجود دارد. با توجه به پیش‌فرض ارائه شده که بیان‌گر وجود رابطه معنی‌دار بین دو متغیر است، و نتایجی که از پرسشنامه خودپنداره تحصیلی به دست آمد، می‌توان دریافت که دانشجویان از خودپنداره تحصیلی بالایی برخوردارند که این می‌تواند زمینه‌ساز داشتن نگرشی مثبت به آینده شغلی خود باشند. با توجه به باوری که هر شخص از توانایی‌ها و قابلیت‌های تحصیلی و اجتماعی خود می‌تواند پیش‌بینی‌کننده موفقیت تحصیلی و اجتماعی‌اش باشد.

از دیگر نتایج مشاهده شده، می‌توان به نبود تفاوت معنی‌دار بین وضعیت خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی دانشجویان براساس وضعیت تأهل اشاره کرد ($P > 0.05$)، که با تحقیقات فراهانی (۱۳۸۱) و ترخانی (۱۳۸۶) هم‌خوانی دارد. بین دانشجویان مجرد و متأهل از نظر میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات تفاوت معنی‌داری وجود دارد ($p < 0.05$) همچنین بین دانشجویان پسر و دختر از نظر آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات، خودپنداره تحصیلی و آینده شغلی تفاوت معنی‌داری وجود ندارد ($p > 0.05$). این امر با نتایج تحقیق آب‌پیما (۱۳۸۱) در زمینه آینده شغلی هم‌خوانی دارد. از این رو برگزاری کارگاه‌ها و کلاسهای آموزشی در دانشگاه‌های آزاد اسلامی می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در زمینه یادگیری و استفاده بیشتر از فناوری اطلاعات و ارتباطات در دانشجویان و آشنایی با روش‌های مختلف استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات شود.

برای نهادینه کردن فناوری اطلاعات و ارتباطات، باید رویکرد دانشگاه‌ها در استفاده از فناوری دقیقاً مشخص شود، سپس عواملی که هر یک از این رویکردها را بهتر پیش‌بینی کرده و تغییرات آن را با شدت بیشتری تعیین می‌کند به تناسب در برنامه‌ریزی برای توسعه استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در دانشگاه‌ها مورد تاکید قرار بگیرد.

که بیشترین موارد استفاده از اینترنت و کامپیوتر، به وسیله دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای انجام پایان‌نامه و تکالیف درسی است و نیاز بیشتر برای آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات را احساس نمی‌کنند.

از دیگر یافته‌های به دست آمده این است که بین سطح آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات و آینده شغلی دانشجویان کارشناسی ارشد تربیت بدنی رابطه معنی‌داری ($p > 0.05$) نیست. این امر با تحقیقات رسولی نژاد- (۱۳۸۸)، کاشالش (۲۰۰۴) هم‌خوانی ندارد. مشکلات متعدد اشتغال در ایران، می‌طلبد که کارشناسان و سیاست‌داران اقتصادی کشور، به دنبال بررسی عوامل موثر بر اشتغال باشند. حال با توجه به اینکه فناوری اطلاعات و ارتباطات، نوع و ماهیت مشاغل را متحول می‌کنند، مباحث و تحقیقات موجود، بیان‌گر اثر مثبت فناوری اطلاعات و ارتباطات بر ایجاد اشتغال به طور مستقیم و غیر مستقیم است. به صورت نظری زمانی می‌بایست انتظار داشته باشیم که بین دو متغیر فناوری اطلاعات و ارتباطات و آینده شغلی، رابطه مثبت و معنی‌داری وجود است که شخص این فرض را برای خود متصور کند که آینده شغلی او وابسته به میزان دانش و آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات است. شاید بسیاری از مشاغل چنین باشند؛ ولی آیا در رشته تربیت بدنی نیز چنین است؟ آنچه در عمل ما و بالتبع دانشجویان شاهد آن بوده‌ایم چیزی متفاوت با پیش‌فرض مطرح‌شده اولیه است. پس طبیعی است که یافته‌ها نشان‌دهنده عدم ارتباط بین این دو متغیر باشند؛ همچنین طبق نتایج تحقیق دانشجویان، از نظر میزان آگاهی از فناوری اطلاعات و ارتباطات در سطح بالایی قرار دارند، ولی این عامل را دخیل در آینده شغلی خود ندانسته‌اند. به نظر می‌رسد نبود شرایط و انگیزه لازم برای اساتید جهت آشنا کردن دانشجویان به نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در آینده شغلی و نبودن پروژه‌های درسی خاص که دانشجو را ملزم به یادگیری و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه آینده شغلی کند، داشتن آشنایی با فناوری اطلاعات و ارتباطات، زمان و مکان کار را تحت تاثیر قرار می‌دهد، گزینه‌های جدیدی برای فعالیت‌های کاری ایجاد می‌کند. پذیرش نوآوری‌های مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، انعطاف‌پذیری و پویایی اقتصاد

منابع

- آب پیمان، محمدهادی. (۱۳۸۱). بررسی نگرش اعضای هیات علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته ترویج و آموزش کشاورزی نسبت به آموزش از راه دور از طریق اینترنت، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه کشاورزی.
- ترخانی، عزت ا. (۱۳۸۶). مقایسه خودپنداره دانشجویان تربیت بدنی دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور.
- رسولی نژاد، احسان و دیگران (۱۳۸۸). «اثر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال ایران»، *مجله تحقیقات اقتصادی*، ۸۹.
- شریف زاده، مریم (۱۳۸۵). بررسی نیازهای آموزشی دانشجویان کشاورزی در راستای تقویت روحیه کارآفرینی، پایان نامه کارشناسی ارشد، ترویج و آموزش کشاورزی، دبیرخانه طرح توسعه کارآفرینی در دانشگاه‌های کشور.
- شریفی، صابر (۱۳۸۳). «بررسی رابطه بین ویژگی‌های فردی، تحصیلی، شغلی اعضای هیات علمی با میزان استفاده از فناوری اطلاعات در دانشگاه‌های علامه طباطبائی و تهران». پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
- عماد زاده، مصطفی؛ شهنازی، روح الله؛ بابکی، روح الله؛ محمدزاده، عباس (۱۳۸۵). «بررسی تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بر اشتغال (مطالعه موردی با رهیافت پنل ریتا)»، *مجله تحقیقات اقتصادی*، شماره ۷۵: ۲۲۲-۱۹۷.
- فراهانی، ابوالفضل (۱۳۸۵). نقش فناوری در آموزش تربیت بدنی و چالش‌های فرارو، سومین همایش بین‌المللی تربیت بدنی و علوم ورزشی: کاربرد علوم در ورزش قهرمانی.
- فراهادی، ربابه (۱۳۸۲). «نقش فناوری اطلاعات در آموزش»، *مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، شماره ۵۶: ۱۵۱-۱۴۱.
- قریشی راد، فخرالسادات (۱۳۸۷). «بررسی میزان امیدواری به اشتغال در آینده دانشجویان رشته‌های علوم انسانی»، *مجله پژوهشی دانشگاه اصفهان*، شماره ۴۷-۶۶: ۲۹.
- گل محمدی، بهروز (۱۳۶۳). بررسی و مقایسه عزت نفس معلولین ورزشکار و غیر ورزشکار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- هنری، حبیب (۱۳۷۴). کاربرد کامپیوتر در تربیت بدنی و مدیریت تربیت بدنی دانشگاه‌ها، دومین کنگره علمی- ورزشی آموزش عالی.
- یعقوبی، جعفر (۱۳۸۰). عوامل موثر بر پذیرش و کاربرد اینترنت در فعالیتهای آموزشی و هیات علمی و دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی رشته ترویج و آموزش کشاورزی، طراحی وب سایت، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.
- یوسفی سعیدآبادی، رضا (۱۳۸۹). «مقایسه میزان آشنایی و استفاده استادان و دانشجویان واحدهای بسیار بزرگ دانشگاه‌های آزاد اسلامی مازندران از فناوری اطلاعات و ارتباطات»، *فصلنامه علمی - پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی*، ۵: ۷۸-۶۷.
- Aiken milam, vanjani Mahesh, ray Baishali, martin Heanette(2003). Colleg Student Internet use, Canpus-Wide Information System, Vol. 20, pp: 182-185
- Chizari M Movahed h. &Lindner J, R. (2003). The role of internet in educational activities of graduate students at Tehran university , College of agriculture. Proceedings of the 19 annul conference of the association for international agricultural and extension education, Raleigh, NC, pp: 126-134
- Gerardi, Steven (2005). Self-concept of ability as a predictor of academic success among urban technical collage student, The Science Journal, Vol. 42, Issue 2, 2005, pp: 295-300
- Kaushalesh lal (2004). "Growth of employment and the adophthen of E-business". Dsiscussion paper series, United Wation University
- Langerberg, K. (2000). IT in higer education: why is IT so hard and why there is still hope after all? British journal of educational technology .Vol 31.no.2
- Mamtora, J. (2003). "The efficacy of academic use of the internet at USP", COMLA Bulletin Vol.1, PP: 9-34
- Pass L. (2008). "How Information and Communications Technology Can Support Education for Sustainable Development (Current uses and trends)", International Institute for Sustainable Development (IISD), Heather Creech, Director, Knowledge Communications.
- Trautwein, Ulrich, Ladtk. Oliver, Koller. Olaf and Baumert Jurgen (2006). Self-Esteem, Academic. Self Concept, and Achin,emt: How the Learning Enviornment Moderates the Dynamics of Self-Concept. Journal of Personality and social Psychology, Vol. 90, Issue 2, pp: 324-349.